



Konkurz podniku a práva zamestnancov: v prípade prevodu aktív v rámci postupu *pre-pack* má nadobúdateľ právo odchyliť sa od zachovania práv zamestnancov, ak takýto postup upravujú zákony alebo iné právne predpisy

Skupina Heiploeg (ďalej len „bývalá skupina Heiploeg“) pozostávala z viacerých spoločností pôsobiach v oblasti veľkoobchodu s rybami a morskými plodmi. V účtovných rokoch 2011 a 2012 vykázala bývalá skupina Heiploeg značné finančné straty a v roku 2013 bola štyrom z jej spoločností uložená pokuta vo výške 27 miliónov eur za účasť na karteli. Keďže nijaká banka nesúhlasila s financovaním tejto pokuty, bol začatý postup *pre-pack*.

V holandskom práve je postup *pre-pack* praxou vyplývajúcou z judikatúry, ktorej cieľom je umožniť v rámci konkurzného konania likvidáciu fungujúceho podniku (*going concern*), ktorá čo najlepšie uspokojí záujmy všetkých veriteľov a v čo najväčšej miere zachová zamestnanosť. Predajné transakcie organizované v rámci tohto konania týkajúce sa celého podniku alebo jeho časti pripravuje „predbežný konkurzný správca“, ktorého úloha je stanovená príslušným súdom, ktorý ho vymenuje, a na základe informácií poskytnutých týmto súdom alebo „predbežným konkurzným sudcom“ určeným tým istým súdom na tento účel, ktorý vykonáva dohľad nad jeho činnosťou. V prípade neskoršieho insolvenčného konania tento súd kontroluje, či tieto osoby postupovali v súlade so všetkými údajmi, ktoré im boli poskytnuté, a v opačnom prípade v okamihu vyhlásenia konkurzu vymenuje za konkurzného správcu a konkurzného sudcu iné osoby.

V tomto rámci príslušný súd v januári 2014 na žiadosť bývalej skupiny Heiploeg vymenoval dvoch „predbežných konkurzných správcov“ a jedného „predbežného konkurzného sudcu“. V ten istý mesiac bol vyhlásený konkurz na majetok bývalej skupiny Heiploeg a tie isté osoby boli vymenované za konkurzných správcov a konkurzného sudcu.

Dve holandské spoločnosti (ďalej len „nová skupina Heiploeg“), zapísané do obchodného registra 21. januára 2014, prevzali väčšinu obchodných činností bývalej skupiny Heiploeg na základe dohody o prevode aktív. V súlade s touto dohodou nová skupina Heiploeg prevzala pracovné zmluvy približne dvoch tretín zamestnancov bývalej skupiny Heiploeg, aby vykonávali rovnakú prácu, ale za menej výhodných podmienok.

Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) (Federácia holandských odborových zväzov) podala odvolanie proti rozsudku, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok bývalej skupiny Heiploeg. Toto odvolanie bolo zamietnuté z dôvodu, že tento konkurz sa stal nevyhnutný, a z tohto dôvodu sa v prejednávanej veci uplatňuje výnimka zo zachovania práv zamestnancov v prípade prevodu podniku. V dôsledku toho nie je nová skupina Heiploeg viazaná pracovnými podmienkami uplatňovanými pred prevodom.

V súlade so smernicou 2001/23¹, ktorej cieľom je chrániť zamestnancov najmä zabezpečením zachovania ich práv v prípade prevodu podniku, musia byť splnené tri podmienky, aby sa táto

¹ Smernica Rady z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 82, 2001, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 98, ďalej len „smernica 2001/23“), článok 5 ods. 1.

výnimka mohla uplatniť: prevádzateľ musí byť predmetom konkurzného konania alebo podobného insolvenčného konania, toto konanie musí byť začaté na účely likvidácie jeho majetku a musí prebiehať pod dohľadom príslušného verejného orgánu (alebo správcu schváleného takýmto orgánom).

FNV podala proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd, Holandsko), v ktorom naopak tvrdila, že táto výnimka sa neuplatňuje v prípade postupu *pre-pack* a že z tohto dôvodu musia byť zachované pracovné podmienky prevzatých zamestnancov.

Súdny dvor, na ktorý tento súd podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, rozhodol, že v prípade prevodu pripraveného v rámci postupu *pre-pack*, ako je postup v prejednávanej veci, a pod podmienkou, že takýto postup upravujú zákony alebo iné právne predpisy, má nadobúdateľ v zásade právo odchyliť sa od zachovania práv zamestnancov.²

Posúdenie Súdnym dvorom

Súdny dvor po prvé uvádza, pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa začatia konkurzného konania alebo podobného insolvenčného konania na účely likvidácie majetku prevádzateľa,³ že v prejednávanej veci bola platobná neschopnosť prevádzateľa nevyhnutná a že konkurzné konanie, ako aj postup *pre-pack*, ktorý mu predchádzal, smerovali k likvidácii jeho majetku, o ktorej sa rozhodlo. K prevodu podniku okrem toho došlo v priebehu tohto konkurzného konania.

Cieľom výnimky zo zachovania práv zamestnancov je vylúčiť vážne riziko zhoršenia hodnoty prevádzaného podniku alebo životných a pracovných podmienok zamestnancov, zatiaľ čo cieľom postupu *pre-pack*, po ktorom nasleduje konkurzné konanie, je dosiahnuť čo najvyššiu možnú úhradu pre všetkých veriteľov a v čo najväčšej miere zachovať zamestnanosť. Súdny dvor dodáva, že použitie postupu *pre-pack* na účely likvidácie spoločnosti má teda za cieľ zvýšiť šance na uspokojenie veriteľov. V dôsledku toho možno konštatovať, že postup *pre-pack* a konkurzné konanie možno spoločne považovať za smerujúce k likvidácii podniku v zmysle článku 5 ods. 1 smernice 2011/23, pod podmienkou, že postup *pre-pack* upravujú zákony alebo iné právne predpisy, aby tak zodpovedal požiadavke právnej istoty.

Súdny dvor ďalej konštatuje, že postup *pre-pack*, o ktorý ide vo veci samej, možno považovať za postup, ktorý prebiehal pod dohľadom príslušného verejného orgánu, ako vyžaduje článok 5 smernice 2011/23, pod podmienkou, že uvedený postup upravujú zákony alebo iné právne predpisy. „Predbežný konkurzný správca“ a „predbežný konkurzný sudca“ sú totiž vymenovaní súdom príslušným pre postup *pre-pack*, ktorý vymedzuje ich úlohy, a pri následnom začatí konkurzného konania dohliada na ich plnenie, pričom rozhodne o vymenovaní alebo nevymenovaní tých istých osôb za konkurzného správcu a konkurzného sudcu v konkurznom konaní.

Okrem toho sa prevod pripravený počas postupu *pre-pack* uskutočňuje až po začatí konkurzného konania, pričom konkurzný správca a konkurzný sudca môžu odmietnuť vykonať tento prevod, ak sa domnievajú, že je v rozpore so záujmami veriteľov prevádzateľa. Navyše „predbežný konkurzný správca“ musí nielen podávať správy o svojom riadení prípravnej fázy v správe o konkurze, ale môže mu tiež vzniknúť zodpovednosť za rovnakých podmienok ako konkurznému správcovi.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec

² Ide o práva stanovené v článkoch 3 a 4 smernice 2011/23. Článok 3 ods. 1 prvý odsek tejto smernice sa týka prevodu práv a povinností vyplývajúcich z pracovných zmlúv alebo z pracovnoprávných vzťahov, ktoré sú záväzné pre prevádzateľa, na nadobúdateľa, zatiaľ čo článok 4 ods. 1 prvý pododsek zakazuje prepustenie zamestnancov len z dôvodu prevodu.

³ V tejto súvislosti Súdny dvor rozlišuje medzi dotknutým postupom *pre-pack* a postupom vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 22 júna 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging a i., [C-126/16](#) (pozri tiež TK č. [70/17](#)), keď uviedol, že tento naposledy uvedený postup sa netýkal likvidácie dotknutého podniku.

v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499